

La riera de Guardiola o de Cornet

NATURA URBANA. La riera de Guardiola o de Cornet és el típic curs fluvial de regim mediterrani, amb poc cabal a l'estiu i amb una mica més durant la tardor i la primavera. Les seves aigües reguen una part petita del municipi de Manresa.

La major part recull les aigües de Sant Salvador de Guardiola, el Bruc, terme municipal on neix, i Castellfollit del Boix. S'ajunta amb el Cardener a l'altura dels Torrents.

La riera de Guardiola és un connector ecològic, una infraestructura tant o més important que qualsevol estructura viària. En aquest cas, no hi circulen vehicles, sinó faunes, flores, aigua, gent, salut, turisme... Forma part d'aquesta gran infraestructura ecològica que és l'Anella Verda de Manresa. Hi podem trobar molts punts d'interès. Com la font del Calbet, el gorg de la Casa Nova o del Biarritz, la Llosa o el gorg de l'Oller, entre d'altres.

A dos quilòmetres, al sud de la trama urbana, només un tram curt de la riera, però, forma part del municipi. En aquest tram fronterer, hi podem destacar l'obaga de l'Otzet, espai on hi ha una vegetació única que amaga un pou de glaç (dins del terme de Castellgalí), i una riera salada. Són punts d'interès tant pel que són com perquè ens mostren dues problemàtiques ambientals d'actualitat i de repercussions planetàries.

La riera de Guardiola al seu pas pel costat del pou de glaç

A la riba dreta de la riera i sota uns considerables espadats, hi ha l'obaga de l'Otzet amb un espectacular i únic bosc d'aurons negres i roures. Un dels llocs més frescos i humits del rodal de Manresa. A mitjans del segle XVII, quan s'esdevingué una petita era glacial, les temperatures eren més baixes que les actuals, tant que es formaven congestes de gel en les zones amb aigua estancada. Per això, fou en aquesta zona on es va construir un pou de glaç que produïa centenars de tones de gel a l'any i del qual encara en resta una bona mostra patrimonial. Actualment no seria gaire funcional. La temperatura mitjana de la Terra és més alta a causa de l'accentuació de l'efecte hivernacle produït per les emissions de contaminants com el diòxid de carboni.

A un quilòmetre riera avall trobem el gorg Salat de Cornet. És salat perquè fa entre uns 42 i 35 milions d'anys hi va haver al Bages un mar que es va dessecar amb el temps i va donar lloc a una gran capa o estrat de sals. Un estrat que recorre gran part de la Catalunya central a molts metres de fondària. L'aigua de la font salada que omple el gorg està en contacte amb aquestes capes i per això es salada. Aquests estrats, a més, són la font de sals de les explotacions mineres de la conca del Llobregat i del Cardener. En un cas, però, la sal surt de forma natural i en l'altre gràcies a la indústria minera. En un cas l'impacte ambiental és insignificant i en l'altre esdevé part d'un problema més global: la contaminació incontrolada de sòls i aigües per certes activitats industrials.

La gran roca calcària de la Llosa